

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten
Tord Wennerblom
0521-605464
natur.vastragotaland
@lansstyrelsen.se

Beslut
2009-09-14

Diarienummer
511-58882-2005

Sida
1(12)

Enligt sändlista

Beslut om bildande av naturreservatet Orsberget i Åmåls kommun

Innehåll

Beslut om bildande m.m.
Syfte
Beslut om föreskrifter
Beskrivning av naturreservatet
Planeringsbakgrund
Ärendets handläggning
Skälen för beslut
Upplysningar
Ersättningstalan
Kungörelse
Hur man överklagar

Bilagor

Bilaga 1. Beslutskarta
Bilaga 2. Översiktskarta
Bilaga 3. Skötselplan
Bilaga 4. Besvärshänvisning O4:1
Bilaga 5. Sändlista

Administrativa uppgifter

Namn:	Naturreservatet Orsberget
RegDOS ID	2013008
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Åmål
Ungefärlig mittpunkt	353967 – 6554572 (SWEREF 99 TM)
Fastigheter och ägare:	Strand 1:47, Naturvårdsverket Föskerud 1:1, Bergvik Skog AB
Nyttjanderättsinnehavare:	Bernice Nilsson, jakträtt Inga-Britt Johansson, jakträtt Erik och Sven Nilsson, jakträtt samt rätt att använda och underhålla traktorväg
Areal (ha):	213 ha
Förvaltare:	Västkuststiftelsen
Naturgeografisk region:	Dalslands kuperade skogslandskap
Objektskategori:	Sö, Skog av särskilt värde för flora och fauna
IUCN-kategori:	Ia Strikt naturreservat

Beslut om bildande m.m.

Länsstyrelsen förklarar det område som avgränsats på kartan i bilaga 1 som naturreservat. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808).

Naturreservatets gränser ska märkas ut i terrängen.

Namnet ska vara Naturreservatet Orsberget.

Länsstyrelsen fastställer skötselplanen i bilaga 3. Beslutet är fattat med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m..

Länsstyrelsen utser Västkoststiftelsen som förvaltare av naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 21 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m..

Syfte

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och förstärka de naturvärden som är knutna till ängsgranskogen
- bevara lövrika branter med dess värdefulla flora och fauna och som ligger i en lövskogstrakt för vitryggig hackspett och dess följearter
- strukturer som stående och liggande död ved ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam mängd.
- friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela naturreservatet, och besökaren ska kunna uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter

Syftet ska tryggas genom att:

- stora delar av området lämnas för naturlig dynamik utan mänsklig påverkan
- övriga delar restaureras enligt riktlinjer i Åtgärdsprogram för vitryggig hackspett och dessa livsmiljöer
- kulturlämningar röjs fram och vandringsled anläggs

Beslut om föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Avverka eller utföra annan skogsbruksåtgärd.
2. Ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle.
3. Bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, lera, matjord, torv, mineraler, ädla metaller eller andra material kommersiellt eller för husbehov.

4. Uppföra byggnad, anlägga campingplats eller annan liknande anläggning.
5. Uppföra mast, antenn, vindkraftverk, campingplats eller annan liknande anläggning.
6. Anlägga väg eller stig.
7. Anlägga stängsel eller hägnad.
8. Anordna upplag.
9. Borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna.
10. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.
11. Dra fram ny mark- eller luftledning.

Föreskrifter enligt A ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel.
- Vid reparation och underhåll av väg 2255.
- Vid reparation och underhåll av traktorvägen mellan Myrudden och Mjölkudden.

B. Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. Märka ut naturreservatet i terrängen.
2. Anlägga parkeringsplats och vandringsled samt sätta upp informationstavlor.
3. Bedriva naturvårdsskötsel i skogen.
4. Genomföra undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

I den till detta beslut hörande skötselplanen (bilaga 3) framgår i detalj var anordningar ska utföras och åtgärder vidtas.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap 30 §)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Framföra motordrivet fordon med undantag för uttransport av fälld älg med mindre fordon på fastmark. Markskador ska undvikas.
2. Ställa upp husvagn eller husbil.
3. Medföra hund som inte är kopplad. Förbudet gäller ej vid jakt.
4. Samla in djur.
5. Samla, plocka eller gräva upp kärlväxter, mossor, lavar och svampar. Bär, matsvamp och blommor får dock plockas för privat bruk.
6. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar.
7. Utplantera växt- eller djurart.
8. Göra upp eld annat än på iordningställd plats på Mjölkudden.
9. Sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift.

Det är vidare förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

12. Anordna idrottstävlingar, lägerverksamhet eller andra arrangemang för fler än 50 personer.

Föreskrifter enligt C ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel.
- När Länsstyrelsen, eller den Länsstyrelsen utser, genomför naturinventeringar vilka även kan innebära insamling av arter i vetenskapligt syfte.

Utan hinder av föreskrift C1 får Sven och Erik Nilsson i Skackerud utföra lättare transporter med mindre traktor på traktorvägen från Myrudden via Mjölkudden till Föskerud. Utan hinder av föreskrift C1 får ägarna till Strand 1:19 respektive Strand 1:20 utföra lättare transporter med mindre traktor på traktorvägen norr om Abborrtjärn. Aktuella traktorvägar är markerade i kartbilaga 1.

Beskrivning av naturreservatet

Allmänt

Området Orsberget ligger vid sjön Edslans östra sida, ca 4 kilometer norr om Edsleskog i Åmåls kommun. Området utgör en norrgående utvidgning av naturreservatet Baljäsen. Berggrunden utgörs av bergarter tillhörande dels Dalslandsformationen och dels Åmål-Kroppefjällgraniterna. De rika bergarterna (exempelvis kalkrik lerskiffer) ur Dalformationen finns framför allt i västbranten ned mot sjön Edslan. Den sura och svårvittrade Kroppefjällsgraniten dominerar ovanför västbranten. Årsnederbörden är ca 875 mm.

Orsberget (285 m.ö.h) är egentligen namnet på en av de högsta höjderna längs den kuperade västbranten som löper längs Edslans nordöstra strand. Korpflåget (235 m.ö.h) i Edslans nordspets är en annan höjd som utmärker sig markant i landskapet. Edslan är belägen på 129 m.ö.h och detta ger en nivåskillnad i området på ca 156 meter.

Naturvärden

Berggrunden längs sjön Edslans ostsida består delvis av kalkrik lerskiffer ur Dalformationen. Kalken ger upphov till en mycket rik flora. Öster om Skackerud växer den ovanliga och kalkberoende ormbunken murruta i lodräta stup. I bergsbranterna finns en rik flora med flera kalkgynnade arter och ställvis är det rikligt med lunglav på aspar och lönnar. Längst i norr smalnar Edslan av allt mer och öster om nordändan finns berget Korpflåget. Även här finns murruta och Korpflågets stup har för många år sedan varit häckningsplats för pilgrimsfalk. Järpe har ett starkt fäste i naturreservatet.

Inom området finns det fem stycken mindre områden som ingår i nyckelbiotopsinventeringen (objekt 4,6,8,9 och 10 i Åmåls kommun). Det rör sig om

tre stycken rasbranter samt två objekt som är klassificerade som lövnaturskogar. Alla objekten uppvisar en värdefull kryptogamflora.

Vid Skackerud i västbrantens södra delar domineras området av örtrika granskogar s.k. ängsgranskog som under lång tid har skötts med gamla brukningsmetoder. Den dominerande avverkningsmetoden har varit plockhuggning och virket har förts ut med häst och släde. Tidigare förekom även skogsbete men betet är nu koncentrerat till hagar närmast gården.

Vid Orsberget blir terrängen brantare och partier med längre sammanhängande lodytor börjar uppträda. Området har, på grund av sin otillgängliga karaktär, skonats från större ingrepp och högre upp i branten växer aspar med en mycket skyddsvärd epifytflora; exempelvis lunglav (*Lobaria pulmonaria*), bårdlav (*Nephroma parile*) och grynlav (*Pannaria conoplea*, VU). På dessa lodytor finns också rävsvansmossa (*Thamnobryum alopecurum*). Grov fjädermossa förekommer här med sporkapslar och detta ger indikation på att mikroklimatet är mycket gynnsamt för arten i fråga vilket förstärker signalvärdet.

Norr om Mjölkudden vidtar ett stort område med lövrik hyggessuccession. Området avverkades i slutet av 80-talet och idag finns här tät ogallrat löv av framför allt björk men även asp och lönn förekommer.

Branten vid Korpflåget är om möjligt ännu finare än Orsbergets branter. Förutom att det är ett areellt större område finns det ett större inslag av ädel-löv samt dessutom ett större antal aspar med värdefull epifytflora. Värt att nämna är grynlav (*Pannaria conoplea*) som lever som epifyt på asp och fågelfotsmossa (*Pterogonium gracile*), växandes på en klippa. Norr om Korpflåget har det även påträffats rödsyssla.

Delar av västbranten har tidigare utgjort en viktig häckningslokal för vittryggig hackspett men under de senaste åren har det inte dokumenterats några häckningar. Bedömningen är ändå att vissa delområden i naturreservatet i framtiden fyller en viktig funktion för arten och den mångfald av arter som fortfarande finns i området idag.

Ovan branten finns i huvudsak tall- och blåbärsgranskog samt avverkade områden där ett stort antal björkar har lämnats och ringbarkats. Dessa områden har ingått i Bergvik Skog AB:s arbete med att skapa lämpliga lövdominerade miljöer för den mängd arter som är knutna till den typen av biotoper, exempelvis vittryggig hackspett.

Tallskogen ligger på frisk till torr mark och fältskiktet består till stor del av bägarlavar (*Cladonia spp.*) och risvegetation. Avverkning har förekommit men i svåråtkomliga partier finns fortfarande gammal tall med brandljud efter tidigare skogsbränder. Flarnlavar (*Hypocenomyce spp.*) samt vedskivlav (*Lecidea botryosa*) finns på gamla brandskadade tallstubbar. Krattvuxen ek förekommer sparsamt i området. Epifytfloran på dessa är översiktligt

inventerad och fertil näverlav (*Platismatia glauca*), kan nämnas som ett intressant fynd.

Blåbärsgranskog finns främst i området söder om Mjölkudden. Denna mark har strukturen av betad bondeskog med kulturminnen i form av gamla husgrunder och odlingsrösen. Intill det f.d. torpet Förlusterud finns flera grova lövträd med bl.a. örtlav (*Lobaria virens*) och skrovellav (*Lobaria scrobiculata*). Lunglav (*Lobaria pulmonaria*) och stuplav (*Nephroma bellum*) finns på en lönn. Skogssvingel växer bitvis rikligt i fuktiga partier.

Sjön Edslan har en mycket hög biologisk funktion och innehåller betydande raritetsvärden, bl. a. två relikarter *Pontoporeia affinis* och *Limnocalanus macrurus* samt en möjlig relikart *Mysis relicta*.

Kulturhistoriska bevarandevärden

Inom naturreservatet finns det inga kända fasta fornlämningar. Däremot finns kulturlämningar i form av rester av torp som funnits i området. Den mest framstående kulturlämningen är Förlusterud med mängder av odlingsrösen, stengärdesgårdar och en tämligen välbevarad fägata. Naturreservatets kulturvärden redovisas mer ingående i skötselplanen (bilaga 3).

Friluftsliv

Markerna kring Skackerud är trevliga att vandra i, gamla stigar och brukningsvägar finns kvar och Orsberget bjuder på en imponerande utsikt. Det finns goda möjligheter att kombinera naturvård med ett kultur- och naturintresserat friluftsliv. Parkeringsplats och vandringsled ska anläggas.

Vid Mjölkudden finns en iordningsställd rastplats för kanotister som också kan användas för icke kanotburna besökare. Här finns vindskydd, toalett och eldstad. Stranden är badvändlig.

På sikt kan vandringsleden i Orsberget knytas samman med vandringsleder i närbelägna Baljåsens naturreservat. Även en vandringsled inklusive entré från norr (från väg 2255) kan anläggas på sikt.

Planeringsbakgrund

Naturreservatet ligger inom riksintresse för naturvård, Högheden-Baljåsen (ID 014010). Fördelade över hela Högheden-Baljåsenområdet finns biotoper för hotad skogsfauna och -flora.

Naturreservatet ingår i rapporten ”Analys av stora opåverkade områden” (ID 19 Bengtsfors Rapport 1998:21)

Edslan har en zon om 200 meter strandskydd vilket medför att naturreservatets västra delar omfattas av strandskydd.

I Åmåls översiktsplan (19 juni 1991) nämns området Högheden-Baljåsen. Kommunens rekommendationer för området Högheden-Baljåsen är att det äldre odlingslandskapet bör vårdas och bevaras liksom de biotoper för hotade skogsarter och biologiskt rika miljöer. Området norr om Edsleskog är i översiktsplanen klassat som ett område med särskilda ekologiska värden. Kommunens mål är att värna sådana ekologiskt känsliga områden som rymmer hotade livsmiljöer eller utgör rikliga faunaområden.

Ärendets handläggning

Länsstyrelsen har uppmärksammat på områdets höga naturvärden genom det flertalet av inventeringar och översikter som har genomförts i området genom åren. En inventering genomfördes under 2003 på Länsstyrelsens uppdrag och resultatet bekräftade områdets höga naturvärden.

Föreläggande och remiss

Bergvik Skog AB, Erik Nilsson, Sven Nilsson, Bernice Nilsson, Inga-Britt Johansson, Karin Lehrman samt Johan Paulsson har i juli 2007, som berörda mark- och sakägare, förelagts enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m m att yttra sig över förslag till beslut med föreskrifter och skötselplan.

Förslaget till naturreservat har i juli respektive augusti 2007 remitterats till Åmåls kommun, Skogsstyrelsen, Länsstyrelsen i Värmlands län, LRF Väst, Västkuststiftelsen, Vattenfall Eldistribution AB, Svenska Naturskyddsföreningen, Svenska Jägarförbundet, Vägverket, Strands Vägsamfällighet och Edsleskogs hembygdsförening.

I senare dialog med berörda markägare har mark tillhörande Karin Lehrman och Johan Paulsson helt uteslutits ur naturreservatet. Mark tillhörande Sven och Erik Nilsson har till mindre del uteslutits ur naturreservatet, medan det utökats något på mark tillhörande Inga-Britt Johansson.

Delägarna till samfälligheten Förlusterud informerades i brev 2008-07-03.

Informationsmöte

Den 11 oktober 2007 arrangerades ett möte i Edsleskogs församlingshem vid vilket Länsstyrelsen informerade och svarade på frågor. Representanter för Västkuststiftelsen medverkade.

Inkomna yttranden

Yttrande har inkommit från Bergvik Skog AB, Bernice Nilsson, Åmåls kommun, Vägverket, Vattenfall Eldistribution AB, Strands Vägsamfällighet, Naturskyddsföreningen Norra Älvsborg, och Åmålsbygdens Naturskyddsförening, LRF Väst, Skogsstyrelsen samt Länsstyrelsen i Värmlands län.

Åmåls kommun har inga invändningar mot reservatsbildningen. Kommunen anser dock att Skogsstyrelsen bör ha möjlighet att ingripa och beordra

nödvändiga insatser vid extrema omständigheter, t.ex. onormalt stora insektsangrepp, för att skydda omkringliggande skogsområden.

Länsstyrelsens kommentar: Naturreservat omfattas inte av de föreskrifter som Skogsstyrelsen utfärdar beträffande insektsangrepp. Länsstyrelsen är dock medveten om den oro som finns bland skogsägare att barkborrar inom naturreservatet ska sprida sig till omkringliggande skogar. Beroende på omständigheterna kan reservatsförvaltaren därför vidta skadeförebyggande åtgärder i viss omfattning. Enligt de rutiner som gäller för tiden för detta beslut kan skogsägare få ekonomisk ersättning för skador som kan härledas till insekter (barkborrar) från ett naturreservat.

Bernice Nilsson (Strand 1:19) vill ha möjlighet att använda traktorvägen för att komma åt sina skogsskiften öster om naturreservatet. Vidare undrar hon bl.a. hur skogsvårdslagen ska tillämpas vid stormfällningar.

Länsstyrelsens kommentar: Enligt köpekontrakt samt naturreservatets föreskrifter har ägarna till Strand 1:19 (och 1:20) rätt att använda aktuell traktorväg för lättare transporter. Beträffande skogsvårdslagens tillämpning, se Länsstyrelsens kommentar till yttrandet från Åmåls kommun.

Bergvik Skog AB har inget att erinra mot naturreservatet. Man förutsätter att Skogsstyrelsen häver de delar av naturvårdsavtalet som omfattas av naturreservatet. Man önskar att reservatsgränsen i nordost bättre anpassas till företagets beståndsindelning.

Länsstyrelsens kommentar: Skogsstyrelsen får justera naturvårdsavtalet när naturreservatet vunnit laga kraft. Eftersom så få brytpunkter som möjligt eftersträvas har ingen justering av reservatsgränsen gjorts.

Naturskyddsföreningen Norra Älvsborg samt **Åmålsbygdens Naturskyddsförening** tillstyrker naturreservatet. Man föreslår dock att det även ska omfatta ett större område i norr samt några mindre i söder.

Länsstyrelsens kommentar: De föreslagna områdena har förvisso naturvärden men ingår inte i naturreservatet. Området i norr omfattas av naturvårdsavtal med Bergvik Skog AB i form av s.k. vitryggområde. Områdena i söder bedöms som mindre lämpliga att ingå med hänsyn till naturreservatets arrendering och berörda markägares intressen.

Strands Vägsamfällighet påpekar att andelstalen i den samfälliga vägen (mellan Edsleskog och Skackerud) behöver räknas om. Vidare menar man att det behöver anordnas fler mötesplatser på vägen samt att underhållskostnaderna kommer att öka genom naturreservatets tillblivelse.

Länsstyrelsens kommentar: Andelstalen har räknats om. Det gjordes i samband med lantmäteriförrättningen vid vilken de marker staten förvärvat bildade den nya fastigheten Strand 1:47. Om det visar sig att trafiken på vägen ökar påtagligt p.g.a. naturreservatet får frågan om fler andelstal väckas.

Skogsstyrelsen tillstyrker naturreservatet. För två av skötselområdena föreslår man kraftigare åtgärder för att gynna löv inkl. död lövved.

Länsstyrelsens kommentar: Skötselplanen har justerats i dessa avseenden.

Vägverket har inget att erinra mot naturreservatet och förutsätter att normal drift och underhåll av allmänna vägar kan ske.

Länsstyrelsens kommentar: Beslutet har justerats så att drift och underhåll av väg 2255 kan ske utan hinder av föreskrifterna.

Vattenfall Eldistribution AB har inget att erinra mot naturreservatet och meddelar att man inte har några anläggningar inom detta.

Länsstyrelsens kommentar: Noteras.

Länsstyrelsen i Värmlands län tillstyrker naturreservatet.

LRF Väst pekar på en anomali i förslaget till naturreservat såtillvida att där står att ängsgranskogen ska skötas på ett likartat sätt som de tidigare markägarna gjort, samtidigt som det står att pågående markanvändning avsevärt kommer att försvåras.

Länsstyrelsens kommentar: Texten har justerats. Den skonsamt brukade ängsgranskogen har utvecklats till en värdefull naturskog, och ska enligt skötselplanen utvecklas med fri dynamik

Köp av fastigheter

Samtliga fastigheter utom Föskerud 1:1 (Bergvik Skog AB) har förvärvats av Naturvårdsverket. Genom Lantmäteriförrättning förvärvades under 2009 samfälligheten Strand S:4 (Förlusterud) av Naturvårdsverket. Vid tidpunkten för detta beslut pågår förhandlingar beträffande Föskerud 1:1.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Enligt de urvalskriterier som anges i Strategi för formellt skydd av skogsmark i Västra Götalands län (2006) har reservatsbildning av Orsberget hög prioritet. Området har höga naturvärden på beståndsnivå (flera nyckelbiotoper, flera rödlistade arter), innehåller prioriterade skogstyper (triviallövskog med ädellövinslag respektive skogar med hög bonitet i form av ängsgranskog) samt ligger i en värdestrakt (20 Edsleskog-Dalformationen). Därutöver är området i vilket naturreservatet ingår utpekat i Åtgärdsprogram för vitryggig hackspett och dess livsmiljöer. Åtgärdsprogrammet har som målsättning att det ska skyddas områden samt genomföras praktiska åtgärder som ökar den vitryggiga hackspettens, och alla de arter som kräver liknande miljöer, chanser att fortleva i landskapet på längre sikt.

Naturreservatet fyller således en viktig funktion som värdefull biotop för växt- och djurarter som är knutna till näringsrika ängsgranskogar, samt skog med ett bitvis högt inslag av grova lövträd, inte minst ädellövträd. Ambitionen är att området med sina nuvarande mycket höga naturvärden även i framtiden kommer att kunna erbjuda livsrum åt arter som inte är konkurrenskraftiga i ren produktionsskog. Bedömningen är vidare att området genom sin geografiska belägenhet tillsammans med andra formellt skyddade områden, tillsammans med privata markägares egna avsättningar, kommer att utgöra en viktig del i ett framtida naturlandskap. Orsberget bildar tillsammans med det intilliggande naturreservatet Baljåsen ett stort, i det när-

maste helt sammanhängande område om cirka 500 hektar med många olika naturtyper och småbiotoper. Orsberget utgör ett viktigt tillskott till landskapets skyddade lövmiljöer samtidigt som tallmiljöerna och ängsgranskogen utgör ett viktigt tillskott som livsmiljö för de arter som i närområdet har behov av förhållandervis opåverkade miljöer.

En förutsättning för att naturvärdena i områdets skogsmiljöer ska bevaras och utvecklas är att avstå helt från produktionsinriktat skogsbruk, öka andelen död ved genom naturlig dynamik respektive aktiva åtgärder samt, inom vissa delområden, gynna löv på bekostnad av barr .

Området bedöms ha god potential till friluftsliv med sina omgivna höga naturvärden, sina höga kulturmiljövärden i form av rester från ett tidigare bondesamhälle, sin närhet till Edslan, utsiktsplats från Orsbergets topp och den rastplats som finns på Mjölkudden. Vägen som leder till naturreservatets parkering bjuder för övrigt på en underbar utsikt över Edslan och ett välskött odlingslandskap med välhållade slätterängar.

Miljömål

Naturreservatet utgör ett led i arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljömålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Intresseprövning

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § MB finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Hushållningsbestämmelser

Naturreservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

Uppllysningar

Dispens från föreskrifterna m.m.

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med reservatet. Om det finns det synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet (7 kap 7 § miljöbalken).

Gagnvirke

Alla virkessortiment inkl. grenar och toppar (GROT) som tas ut ur området med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller reservatsförvaltaren.

Insektsangrepp

Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen kommer efter naturreservatsbildningen att vara statens ansvar.

Annan lagstiftning gäller som vanligt

Vid sidan av föreskrifterna för naturreservatet gäller annan lagstiftning som vanligt. Lagar och föreskrifter som bedöms vara av särskild betydelse för att syftet med naturreservatet ska uppnås är t.ex. följande:

- Regler om körning i terräng i terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen.
- Regler om fridlysning av växter och djur i miljöbalken och artskyddsförordningen.

Förvaltare och förvaltningsuppgifter

- Förvaltare är Västkuststiftelsen.
- Naturreservatets gränser märks ut i terrängen genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.

Ersättningstalan

Om överenskommelse om ersättning inte kan träffas, måste sakägare som vill göra anspråk på ersättning eller inlösen väcka talan i Miljödomstolen som får avgöra ersättningsfrågan. Sådan talan måste enligt 31 kap 13 § miljöbalken lämnas in till Miljödomstolen inom ett år efter att detta beslut vunnit laga kraft, i annat fall förlorar sakägaren rätten till ersättning.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i tidningarna Bohuslänningen, Dalslänningen och Provinstidningen Dalsland.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bifogat formulär O4:1.

I detta ärende har länsöverdirektör Göran Bengtsson beslutat. Naturvårds- handläggare Tord Wennerblom har varit föredragande. I handläggningen har också deltagit naturvårdsdirektör Sven Swedberg, antikvarie Lisa Ragnarsson, planarkitekt Matti Lagerblad och länsjurist Erland Josefson.

Göran Bengtsson

Tord Wennerblom